

Ocenianie przedmiotowe z wychowania fizycznego

mgr Krzysztof Radtke - nauczyciel wychowania fizycznego w ZSO w Lidzbarku
Warmińskim

Ocenianie powinno być ściśle związane z procesem nauczania i uczenia się. Nauczyciel powinien dokładnie zapoznać uczniów z celami szczegółowymi programu oraz przedstawić opracowane wskaźniki i kryteria, według których będzie oceniał.

Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego należy w szczególności brać pod uwagę **wysiłek wkładany przez ucznia** w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć.

- Ocenie szkolnej podlegać powinny jedynie te właściwości, które są wyłącznie efektem pracy ucznia i nauczyciela.
- Testy sprawności motorycznej są niezastąpionymi narzędziami diagnozy osobniczej, zaś uzyskane wyniki bogatym źródłem informacji o poziomie i dynamice procesów rozwojowych.
- Ocena powinna wspomagać uczniów w samodzielnym kierowaniu własnym rozwojem.

Ocena powinna być wypadkową czterech składowych:

- 1) **Chęci**, to znaczy wysiłku wkładanego w wywiązywanie się z zadań.
- 2) **Postępu**, czyli poziomu osiągniętych zmian w stosunku do diagnozy początkowej, zgodnie z posiadanymi umiejętnościami, predyspozycjami.
- 3) **Postawy**, czyli stosunku do przedmiotu, nauczyciela, partnera, przeciwnika, zaangażowania w przebieg zajęć i stosunku do własnej aktywności.
- 4) **Rezultatu**, to znaczy informacji o osiągniętych wynikach, dokładności wykonania zadania z uwzględnieniem indywidualnych możliwości, poziomu zdobytej wiedzy.

Standardy wymagań – postawy:

Uczeń otrzymuje (+) lub (-) w zakresie:

- 1) Zaangażowania i aktywności na zajęciach:
 - aktywny udział w lekcji (+)

- brak aktywności na lekcji (-)
- nieobecność nieusprawiedliwiona (-)
- brak stroju (-)
- nieodpowiednie zachowanie, wulgarność brak dyscypliny, nieposzanowanie sprzętu i przyborów (-)

2) Zaangażowania poza lekcjami wychowania fizycznego:

- udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowo – rekreacyjnych (+)
- udział w zawodach międzyklasowych i szkolnych (+)
- udział w pozaszkolnych zawodach i zajęciach sportowych (+), .
- udział w imprezach sportowo – rekreacyjnych organizowanych przez szkołę i poza nią (+)

3) Inwencji, współpracy z nauczycielem:

- wykonanie nietypowych przyborów (+)
- propozycja i przygotowanie ćwiczeń, fragmentu lub całej lekcji (+), *patrz zasady szczegółowe.*
- naprawa, modernizacja przyborów i przyrządów (+)
- pomoc w porządkowaniu pomieszczeń (+)
- pomoc przy organizowaniu imprez sportowo – rekreacyjnych (+)
- dodatkowe samodzielne inicjatywy związane z działalnością sportowo – rekreacyjną klasy, szkoły, miasta (+)

4) Własnego organizmu:

- osiągnięcie postępu w poziomie opanowania wybranej umiejętności ruchowej lub sprawności fizycznej (+)
- wszelkie przejawy niehigienicznego trybu życia, szkodzenia własnemu zdrowiu (papierosy, alkohol, narkotyki) (-)

W uzasadnionych sytuacjach nauczyciel ma prawo do wprowadzenia zmian w Przedmiotowym Systemie Oceniania.

Zasady szczegółowe:

1) Uczeń nieobecny podczas sprawdzania umiejętności i wiadomości z przyczyn usprawiedliwionych musi zaliczyć sprawdzian **do 2 tygodni** od pierwszego dnia obecności na zajęciach. W szczególnych przypadkach termin wyznacza nauczyciel.

2) Uczeń nieobecny podczas sprawdzianu umiejętności i wiadomości z przyczyn nieusprawiedliwionych otrzymuje **ocenę niedostateczną**, którą może poprawić na wyznaczonej przez nauczyciela lekcji.

3) Uczeń, który odmawia i nie podejmuje próby wykonania zadania ruchowego podczas sprawdzania umiejętności z przyczyn nieuzasadnionych otrzymuje **ocenę niedostateczną**, którą powinien poprawić na wyznaczonej przez nauczyciela lekcji.

4) Uczeń ma prawo **nie uczestniczyć** w zajęciach **jeden raz w miesiącu**.

5) Uczeń może prezentować swoje osiągnięcia, umiejętności asystując nauczycielowi, bądź prowadząc fragment lub całą lekcję. Za propozycję, przygotowanie i przeprowadzenie części lub całej lekcji uczeń otrzymuje ocenę.

5) Za udział w zawodach międzyklasowych i szkolnych na szczeblu miasta, powiatu uczeń otrzymuje (+). Premiowane są oceną zdobyte miejsca. I tak odpowiednio:

- I miejsce – cel
- II miejsce – bdb
- III miejsce – bdb

6) Za udział w zawodach szkolnych i poza szkolnych na szczeblu rejonu i województwa uczeń otrzymuje (+), a za zdobyte miejsca odpowiednio:

- I miejsce – cel
- II miejsce – cel
- III miejsce – cel
- IV miejsce – bdb
- V miejsce – bdb
- VI miejsce – bdb

Kryteria ocen

Ocena celująca

- 1) **Uczeń jest zawsze przygotowany do lekcji !!!**
- 2) Wykazuje się szczególnym zaangażowaniem w pracy, twórczą postawą.
- 3) Wykazuje się umiejętnościami i wiadomościami wykraczającymi poza program nauczania w danej klasie. Uzyskał co najmniej oceny **bardzo dobre** i **celujące** z nauczanych umiejętności ruchowych.
- 4) Aktywnie uczestniczy w zajęciach sportowo – rekreacyjnych (**85 % obecności**), bierze udział w zawodach i olimpiadach, reprezentuje szkołę, miasto
- 5) Systematycznie doskonalili swoją sprawność motoryczną i osiąga duże postępy w osobistym usprawnianiu.
- 6) Prowadzi sportowy i higieniczny tryb życia.
- 7) Spełnia dodatkowe kryteria (*patrz Ocena celująca – zadania*).

Ocena bardzo dobra

- 1) Uczeń jest przygotowany do lekcji. Nie opuszcza zajęć (otrzymał 1-2 minusy (-))
- 2) Bardzo starannie i sumiennie wykonuje zadania. Wykazuje duże zaangażowanie na lekcji oraz jest dobrze przygotowany do zajęć.
- 3) Uczeń opanował nauczane umiejętności na wysokim poziomie uzyskując **przewagę ocen bardzo dobrych**.
- 4) Uczeń ćwiczenia wykonuje z właściwą techniką, pewnie, w odpowiednim tempie.
- 5) Posiada duży zakres wiadomości z zakresu kultury fizycznej i umiejętnie wykorzystuje je w praktycznym działaniu.
- 6) Uczestniczy w zajęciach sportowo – rekreacyjnych, szkolnych i poza szkolnych (**50% obecności**).
- 7) Doskonalili swoją sprawność motoryczną i osiąga postępy w osobistym usprawnianiu.
- 8) Prowadzi sportowy i higieniczny tryb życia.

Ocena dobra

- 1) Uczeń prawie zawsze jest przygotowany do lekcji. Czasem opuszcza zajęcia wych. fiz. (otrzymał 2-4 minusy(-))
- 2) Aktywnie uczestniczy w zajęciach, bez zarzutów wywiązuje się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć.
- 3) Osiąga postęp w opanowaniu umiejętności, uzyskując **oceny co najmniej dobre**
- 4) Ćwiczenia wykonuje prawidłowo, lecz nie dość pewnie i dokładnie z małymi błędami technicznymi.
- 5) Posiadane wiadomości z zakresu Kultury fizycznej potrafi wykorzystać przy pomocy nauczyciela.
- 6) Uczeń uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych o charakterze sportowo – rekreacyjnym.
- 7) Dbą o zdrowie i higienę osobistą.
- 8) Jest koleżeński i przestrzega zasad BHP.

Ocena dostateczna

- 1) Uczeń nie zawsze jest przygotowany do lekcji. Opuszcza zajęcia wychowania fizycznego (otrzymał 5-6 minusów (-))
- 2) Wywiązuje się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć.
- 3) Osiąga przynajmniej minimalny postęp w opanowaniu nauczanych umiejętności, uzyskując **oceny co najmniej dostateczne**.
- 4) Ćwiczenia wykonuje niepewnie przy nieznacznej pomocy nauczyciela, w nieodpowiednim tempie, z większymi błędami technicznymi.
- 5) Uczeń dysponuje przeciętną wiedzą n.t. Kultury fizycznej.
- 6) Występują u niego braki w dbałości o zdrowie i higienę osobistą.
- 7) Nie zawsze jest koleżeński i nie zawsze przestrzega zasad BHP.

Ocena dopuszczająca

- 1) Uczeń opuszcza zajęcia wychowania fizycznego. Jest często nieprzygotowany do lekcji (otrzymał 6-10 minusów (-)).
- 2) Lekceważy obowiązki wynikające ze specyfiki przedmiotu.
- 3) Nauczane umiejętności opanował na niskim poziomie, uzyskując oceny dopuszczające.
- 4) Uczeń wykonuje ćwiczenia z rażącymi błędami technicznymi przy pomocy nauczyciela.
- 5) Nie posiada wiadomości objętych programem.
- 6) Nie dba o zdrowie i higienę osobistą.
- 7) Nie zawsze jest koleżeński i nie zawsze przestrzega zasad BHP.

Ocena niedostateczna

- 1) Uczeń nagminnie opuszcza zajęcia wychowania fizycznego, bardzo często jest nieprzygotowany do lekcji (otrzymał powyżej 10 minusów (-)).
- 2) Wykazuje szczególnie lekceważący stosunek do obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu. Nie bierze czynnego udziału w lekcji, swoim zachowaniem dezorganizuje pracę.
- 3) Nie opanował żadnych umiejętności ruchowych objętych programem.
- 4) Nie potrafi samodzielnie wykonać najprostszyc zadań ruchowych.
- 5) Nie wykazuje postępu we własnym usprawnianiu.
- 6) Uczeń nie posiada żadnych wiadomości objętych programem.
- 7) Prowadzi niehigieniczny i nie sportowy tryb życia.
- 8) Jest niekoleżeński, arogancki, nie potrafi współżyć w zespole. Nie przestrzega zasad BHP.

Bibliografia:

1. Poradnik metodyczny. Wychowanie fizyczne, szkoła ponadgimnazjalna. Kierczak Urszula, Glos Tadeusz. WSiP Warszawa 2002 r.
2. Program wychowania fizycznego dla czterech etapów edukacyjnych Kierczak Urszula, Glos Tadeusz. WSiP Warszawa 2002 r.
3. Biblioteczka Reformy Nr 26 MEN Warszawa 2000 r.
4. Wewnątrzszkolny System Oceniania. ZSO im. K. Jagiellończyka w Lidzbarku Warm.

Ocena celująca - zadania

Czy jesteś w szczególny sposób zainteresowana(y) przedmiotem, wykazujesz się twórczą postawą, dużym zaangażowaniem w pracy i chciałabyś(łbyś) uzyskać ocenę celującą?

Jeżeli odpowiedź brzmi „**tak**” zapoznaj się więc dokładnie z kryteriami ocen z wychowania fizycznego oraz z podanymi poniżej zadaniami.

Zadania:

1. Pomagaj słabszym współwiczącym (bez wskazania nauczyciela) przy wykonywaniu różnych zadań ruchowych (doradzaj, koryguj błędy, wykonaj poprawny pokaz ćwiczenia, ćwicz razem, dziel się swoją wiedzą).
2. Poprowadź dodatkową lub dodatkowe rozgrzewki. Pamiętaj o dostosowaniu rozgrzewki do tematu lekcji.
3. Pochwal się swoimi umiejętnościami (może tańczysz, znasz sporty walki, wysoko oceniasz swoje umiejętności z gier zespołowych itp.). Pokaż, co potrafisz. Naucz innych. Poprowadź fragment lub nawet całą lekcję. Temat możesz skonsultować z nauczycielem. Pomoże Ci i doradzi.
4. Bierz aktywny udział w lekcjach otwartych, pokazowych
5. Pochwal się swoimi osiągnięciami zdobytymi w środowisku poza szkolnym: dyplomy, odznaki, medale, wyróżnienia, zaświadczenia itp.
6. Proponuj ciekawe formy ćwiczeń, zabawy, gry, ścieżki muzyczne przydatne na zajęcia: (czasopisma, pokaz ćwiczeń, płyty CD, kasety itp.).
7. Przygotuj nietypowe przybory, które można wykorzystać na lekcji wychowania fizycznego.
8. Wykonuj dodatkowe zadania ruchowe, sprawdziany proponowane przez nauczyciela (np. „maraton”, „siłówka+” itp.).

Pamiętaj, że podejmując się realizacji powyższych zadań robisz to z własnej inicjatywy.